

02

APR • TUE

Week - 14 • (093-273)

April 2024

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

स्त्रियाः पुरुषाः अर्वाकिल्लिषः मृदुते ।
 तथा च ये नाभिः अशरीरानः
 लोभननिमिउम् जन्मः पचन्ति, ते
 आर्थापदाः कर्मिनः नापाम्बु इच्छते ।
 (गीता, 3/13) ।

Date - 03/01/2025

Mesh = Net, made of wires, strings etc. Boalia

Date - 10/01/2025

Retinue = A group of people who travel with
 and look after an important or rich
 person.

pin you hope / faith = मन्त्र जगद्गुरु यन्त्र इव
 एव कर्मणि युक्ति अकर्म इव बलवत् उच्यते
 आशा कथा ।

Sanskrit-(H) - 2023.

Date - 12/01/2025

paper - CC - T - II

1. (a) आश्रमे कति मङ्गलानि सन्ति ?

Ans: - आश्रमे दश मङ्गलानि सन्ति ।

(b) आश्रमस्य अथमशूकस्य विनियोगः कुत्र भवति ?

Ans: - आश्रमस्य अथमशूकस्य विनियोगः आश्रमस्य
 आश्रमस्य कर्मणि भवति ।

(c) "मदङ्ग दानुमे द्वमङ्ग ददः कविमसि" -

अग्निः दानुमे कीदृशः ददः कविमसीति

Diligence is the mother of good fortune. - Benjamin Disraeli

2024

Notes

Appointment

Meeting

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

মনুতে ধামিঃ? [অগ্নি-৬]

Ans: ধামিঃ মনুতে মঃ অগ্নিকৃতং কল্যানম্ অগ্নেবে
~~সুখম্~~ সুখাহুতুতঃ বেতি। অথবা তঃ
 কল্যানং অতুতঃ অতি।

(৬) "অগ্নিঃ পূর্বতি ধামিঃ" - অত্র 'পূর্বতিঃ'
 - যিত্বেনৈ কে অবগম্যতে? [অগ্নি-২]

Ans: অত্র 'পূর্বতিঃ' ইত্বেনৈ মূর্চ্ছনমঃ অগ্নিঃ
 আচীনঃ ধাম্যঃ মনুদ্রবঃ হুগুজমুখাঃ
 অবগম্যতে।

(৭) অক্ষসূক্তা ধাম্যেবশিষ্টম্ আলোচ্যতম্।

Ans:- অক্ষসূক্তা ধামিঃ অগ্নিঃ ঐলুমঃ কবমঃ
 মূর্চ্ছনমঃ অক্ষঃ বা।

(৮) 'কীড়তি ত্রাত এষাং' - ত্রাতাঃ ত্রাতঃ? তে অংখ্যা
 কতি? তে কুত কীড়ন্তি? [অক্ষসূক্ত-৪]

Ans:- অক্ষানাং ত্রাতঃ অত্র বোধ্যতে। তে
 অংখ্যা ত্রিপঞ্চাশৎ। তে অক্ষকীড়াকলকে
 অক্ষাঃ আচ্ছাদ্য কীড়ন্তি।

(৯) কিতবঃ তস্য জামাঃ কথং পরিত্রুবান্? [অক্ষ-২]

Ans:- সূর্যঃ অন্তঃ সিন্ধুঃ সিন্ধুঃ
 কিতবঃ জামাঃ পরিত্রুবান্, কেবলম্ অক্ষম্ হেতঃ।

(১০) মুখ্যকঃ পার্থিবে পঠিতঃ 'সূর' শব্দস্য
 সমার্থকঃ বৈদিকশব্দদ্বয়ম্ উল্লিখ্যতম্।

The art of being wise is the art of knowing what to overlook. - William James

Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Ans: अत्र अप्प्याकः मनः ज्योतिः ज्योतिरूपेण वर्तते ।

अप्प्याकः मनः यथा जगदवस्थानां तथा अप्प्याकः
सुखदुःखानां दूरः गच्छति । तस्य मनः ज्योतीनाम्
अकारणः अवर्तकः वा । तस्य मनः अतीतानागत-
वर्तमानावहितानादिग्रहकम् । अतः तस्य ज्योतिराम्
ज्योतीनां ज्योतिः ।

(m) माण्डवल्क्य पत्नीद्वयस्य नाम उल्लिख्यताम् ।
तयोः वैशिष्ट्यमपि अङ्कशेन आलेख्यताम् ।

Ans: माण्डवल्क्य पत्नीद्वयस्य नामनी यथा -
मैत्रेयी कात्यायनी च ।
तत्र मैत्रेयी आसीत् ब्रह्मवादिनी आश्रितव्य-
वादिनी वा । कात्यायनी आसीत् प्रीतिप्रकाशविशिष्टा
अर्थात् साईश्यामलमोक्षमोक्षिणी कर्मनिष्ठना च ।

(n) ह्रिमिसूक्तानुसाधनं (अथर्ववेदीयस्य) पृथिवीं के
धामयन्ति ?

Ans: अथर्ववेदीयह्रिमिसूक्तानुसाधनं बृहत् अत्रम्,
इन्द्रम्, अतः, दीक्षा, तपः, ब्रह्म (आध्यात्मिक)
मन्त्रः च पृथिवीं धामयन्ति । [ह्रिम् - १]

(o) शत्रुघ्नः पूर्णं कुरु →

कीदृशं देवाय हविषा विधेम ।

—X—

The best way to predict the future is to invent it. - Alan Kay